

Štatistika voľných pracovných miest

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Lamačská cesta 3/C, P.O.BOX 17, 840 05 Bratislava 45
1.3 Kontaktná osoba	Kristína Csongárová
1.4 Odbor	Odbor štatistiky práce a vzdelávania
1.5 Telefón	+421 2 50236 222
1.6 E-mail	info@statistics.sk

2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	14.11.2022

3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
<p>Štatistika o voľných pracovných miestach (JVS) poskytuje informácie o úrovni a štruktúre dopytu po pracovnej sile. Konkrétne ide o sledovanie priemerného počtu voľných a obsadených pracovných miest. Metodicky vychádza z nariadení EÚ a odporúčaní Štatistického úradu Európskej únie (Eurostat).</p>	
3.2 Klasifikačný systém	
<p>Štvrťročné údaje sú rozdelené podľa sekcií ekonomických činností stanovených v Štatistickej klasifikácii ekonomických činností – SK NACE Rev.2 a podľa krajov.</p>	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	
<p>Zahrnuté sú všetky sekcie zo Štatistickej klasifikácie ekonomických činností - SK NACE Rev. 2, okrem činností domácností ako zamestnávateľov a činností extra-teritoriálnych organizácií a združení. Zahnutie poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu pre Európsky štatistický systém je nepovinné. Požadované sú aj agregované ekonomické činnosti A_S, B_S, B_N, B_F, B_C_D_E, F, G_H_I, J, K, L, M_N, O_P_Q, R_S. Ukazovatele pre Eurostat sa zisťujú v podnikoch s 1 zamestnancom a viac (1+), s 10 zamestnancami a viac (10+).</p>	
3.4 Štatistické pojmy a definície	
<p>Štatistické pojmy a definície sú harmonizované s príslušnou legislatívou EÚ: Voľné pracovné miesto_ (VPM) je platené (novovytvorené, neobsadené alebo uvoľnené) pracovné miesto, pri ktorom zamestnávateľ podniká aktívne kroky nájsť vhodného kandidáta mimo podniku a je pripravený podniknúť ďalšie kroky, aby voľné miesto obsadil buď okamžite, alebo v určitej lehote. Za aktívne kroky zamestnávateľa sa považuje: oznam o voľných pracovných miestach na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, na súkromnú sprostredkovateľskú agentúru; inzercia (Internet, denná tlač,</p>	

vývesná tabuľa); priamy nábor možných kandidátov a využitie stážistov na voľné miesto. Voľným pracovným miestom je tiež pracovné miesto, ktoré sa uvoľní z dôvodu dlhodobej absencie (materská, rodičovská dovolenka) a dlhodobej práceneschopnosti (viac ako 4 týždne). V prípade rezervovania voľného pracovného miesta pre konkrétneho kandidáta, ktorý nastúpi do zamestnania neskôr, toto pracovné miesto prestane byť voľným pracovným miestom, ale ešte nie je obsadeným pracovným miestom.

Obsadené pracovné miesto_ (OPM) je platené pracovné miesto v organizácii, na ktoré je priradený jej zamestnanec. Pracovné miesta obsadené prepožičanými zamestnancami z agentúr dočasného zamestnávania nevykazuje užívateľská organizácia ale agentúry dočasného zamestnávania. "Delené pracovné miesto", na ktoré zamestnávateľ zaradí viac zamestnancov s dohodnutým kratším pracovným časom, sa považuje za jedno celé pracovné miesto. V odvetviach s viaczmennou prevádzkou (napr. v priemyselnej výrobe, obchode, službách) sa pri obsadení jedného pracovného miesta viacerými zamestnancami toto pracovné miesto počíta ako jedno pracovné miesto. Ak je pracovné miesto obsadené neúplne (napr. v trojzmennej prevádzke sú obsadené len dve zmeny, tretia zmena je neobsadená) a zamestnávateľ ho chce aktívnymi krokmi obsadiť, považuje sa toto pracovné miesto za voľné. V prípade, že zamestnávateľ nepodniká aktívne kroky na obsadenie tohto pracovného miesta je to pracovné miesto považované za obsadené.

3.5 Štatistická jednotka

Štatistickou jednotkou štvrťročnej štatistiky o VPM a OPM sú podniky a samostatne zárobkovo činné osoby (nezapísané v obchodnom registri) s aspoň 1 zamestnancom.

3.6 Cieľová populácia

Všetky podniky a súkromní podnikatelia – fyzické osoby s aspoň 1 zamestnancom.

3.7 Geografické pokrytie

Celé územie Slovenskej republiky.

3.8 Časové pokrytie

Údaje sú k dispozícii od roku 2008.

3.9 Bázické obdobie

Bázické obdobie sa nepoužíva.

4 Merná jednotka

Počet v jednotkách.

5 Referenčné obdobie

Štvrťrok.

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Štvrtročná štatistika o VPM a OPM rešpektuje metodické odporúčania Eurostatu a súčasne nadväzuje na nariadenie EP a Rady č. 453/2008 o štvrtročnej štatistike VPM Spoločenstva. Metodicky nadväzuje na nariadenia Komisie (ES) č. 1062/2008 obsahujúce sezónne úpravy údajov o VPM a OPM a správu o kvalite údajov o VPM a OPM a na nariadenia Komisie (ES) č. 19/2009 – vymedzujúce pojmy VPM a OPM, referenčné dátumy zberu údajov, špecifické zasielanie údajov a realizačné štúdie.

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, v znení neskorších predpisov.

Programy štátnych štatistických zisťovaní.

6.2 Spoločné využívanie údajov

Štatistické informácie sú zdrojom pre plnenie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z požiadaviek európskeho štatistického systému, požiadaviek medzinárodných inštitúcií, na zabezpečenie potrieb informačného systému Štatistického úradu Slovenskej republiky.

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Orgány vykonávajúce štátnu štatistiku sú povinné zaistiť ochranu dôverných štatistických údajov pred zneužitím spôsobom stanoveným v § 25a a § 29 a 30 zákona č.540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov. Dôverné údaje nemôžu byť zverejnené, ani oznámené nikomu alebo použité na iné ako štatistické účely.

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Zamestnanci orgánov vykonávajúcich štátnu štatistiku resp. zabezpečujú spracúvanie štatistických zisťovaní alebo zber údajov sú povinní zachovávať mlčanlivosť o dôverných štatistických údajoch, s ktorými sa oboznáma. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť má aj ten, komu bol dôverný štatistický údaj poskytnutý na vedecké účely.

ŠÚ SR poskytuje alebo zverejňuje štatistické údaje a informácie bez priamych identifikátorov v takej podobe, aby v nich údaje poskytnuté žiadateľom nemohli byť priamo ani nepriamo identifikované (teda uplatňuje aktívnu ochranu pre všetky spravodajské jednotky).

Ak je počet spravodajských jednotiek v ktoromkoľvek ukazovateli menší ako tri, údaje sa považujú za dôverné. Dôverné údaje sú chránené pred priamou alebo nepriamou identifikáciou a nemôžu byť zverejnené.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Štatistický úrad Slovenskej republiky touto informáciou záujemcom predkladá postupy pri zverejňovaní a poskytovaní štatistických informácií, charakteristiky základných foriem zverejňovania a jednotlivých druhov produktov a služieb, vymedzenie princípov vzťahov s používateľmi štatistických informácií, zásady poskytovania produktov a služieb, cenovú politiku štandardných a neštandardných výstupov na základe požiadaviek. Zverejňovanie a poskytovanie štatistických informácií sa uskutočňuje v súlade so zákonom NR SR č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike, v znení neskorších predpisov.

Zverejňovanie a poskytovanie štatistických informácií musí spĺňať kritériá stanovené v Kódexe postupov pre európsku štatistiku, ktorými sú najmä včasnosť, presnosť, spoľahlivosť, relevantnosť, zrozumiteľnosť, nestrannosť, objektívnosť, odborná nezávislosť a efektívnosť vynaložených nákladov.

Kalendár prvého zverejnenia obsahuje časový harmonogram prvého publikovania vybraných ukazovateľov v najbližších 4 mesiacoch. Kalendár výsledkov zisťovaní je zverejnený na internetovom portáli [ŠÚ SR](#). Údaje budú v deň uvedený v [Kalendári prvého zverejnenia](#) zverejnené o 9,00 hodine na internetovej stránke ŠÚ SR v časti [Katalóg informatívnych správ](#) a zároveň sú k dispozícii u hovorca ŠÚ SR (tel. +421 2 50236 553, +421 2 50236 359). Upozornenie na upresnenie termínov je tiež zverejňované na internetovej stránke ŠÚ SR.

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

Kalendár prvého zverejnenia

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

[Štatistický úrad Slovenskej republiky](#)

9 Periodicita zverejňovania

Štvrťročne.

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

Údaje o voľných pracovných miestach sú súčasťou štvrťročných tlačových správ a sú predmetom tlačových besied o vývoji trhu práce v SR.

10.2 Publikácie

Údaje o priemernom počte voľných a obsadených pracovných miest a miere voľných pracovných miest (rozčlenené podľa sekcií v Klasifikácii ekonomických činností - SK NACE Rev.2 a podľa kraja) pre podniky s 20 a viac zamestnancami sa zverejňujú na internetovej stránke ŠÚ SR.

Textové informácie a tabuľkové údaje (štvrťročné i ročné) o priemernom počte voľných pracovných miest a miere voľných pracovných miest (rozčlenené podľa ekonomických činností a krajov) sú zverejnené v štvrťročnej publikácii Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR.

[Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR vo 4. štvrťroku 2021](#)

Ročný priemer štvrťročných údajov o počte voľných pracovných miest rozdelený do ekonomických činností je publikovaný aj v Štatistickej ročenke SR.

[Štatistická ročenka Slovenskej republiky 2021](#)

Publikácie uvedené v [Katalógu publikácií](#) sú k dispozícii vo formáte PDF na webovej stránke Štatistického úradu SR k dátumu ich zverejnenia.

Všetky údaje uverejnené na internetovom portáli vrátane databázy [DATAcube](#) sú bezplatné. Údaje spracované podľa individuálnych požiadaviek zákazníkov (prispôsobené potrebám) a vyhľadávaní

z neverejných databáz úradu sú k dispozícii podľa [Cenníka služieb Štatistického úradu Slovenskej republiky](#) .

10.3 On-line databázy

Do 8 dní po tlačovej besede sú štvrťročné tabuľky s údajmi o priemernom počte voľných pracovných miest a ich miere (rozčlenené podľa sekcií v SK NACE Rev.2) ako aj ročné údaje podľa krajov sprístupnené verejnosti v databáze ŠÚ SR - [DATAcube](#) -Demografia a sociálne štatistiky/Práca/Zamestnanosť/Podniková štatistika/Štvrťročné údaje.

Údaje prístupné používateľom systému sú duševným vlastníctvom Štatistického úradu SR a sú chránené autorským právom. Pri použití akýchkoľvek údajov z databázy DATAcube vo vlastných prácach a dokumentoch je potrebné uviesť ako zdroj Štatistický úrad SR a databázu DATAcube.

10.4 Prístup k mikroúdajom

Štatistické údaje o VPM a OPM sa zverejňujú v agregovanej forme.

K dôverným štatistickým údajom na vedecké účely majú prístup výskumné inštitúcie, najmä univerzity a iné organizácie vyššieho vzdelávania. Štatistický úrad SR poskytne prístup k dôverným štatistickým údajom výskumným inštitúciám buď zaslaním anonymizovaných údajov alebo sprístupnením safe centra ŠÚ SR.

ŠÚ SR udelí prístup prostredníctvom zmluvy o poskytovaní dôverných štatistických údajov na vedecké účely medzi výskumnou inštitúciou a ŠÚ SR, v ktorej sú špecifikované podmienky prístupu k údajom, povinnosti zmluvných strán, opatrenia na zabezpečenie dôvernosti štatistických údajov a sankcie za porušenie týchto záväzkov. Mikroúdaje sa posielajú výskumným inštitúciám vo forme anonymizovaného súboru údajov, t. j. sú chránené tak, aby sa minimalizovalo riziko opätovnej identifikácie a zachovala sa maximálna možná informatívna hodnota.

10.5 Iné

Formát šírenia výstupov o VPM a OPM plne rešpektuje pokyny na prenos údajov do Eurostatu.

10.6 Dokumentácia o metodike

Metodika o VPM a OPM je dostupná v piatich štatistických formulároch „_“ v module 5:

- **Práca 2-04** (štvrťročný výkaz o práci),
- **Prod 3-04** (štvrťročný výkaz produkčných odvetví),
- **Pen 3-04** (štvrťročný výkaz v peňažníctve),
- **Pin 3-04** (štvrťročný výkaz nebankových finančných inštitúcií),
- **Poi 3-04** (štvrťročný výkaz v poisťovníctve).

V štatistickom formulári , v module 143 - **Prod 13-04** (štvrťročný výkaz malej organizácie).

[Vzory štatistických formulárov](#)

Na stránke ÚPSVaR — [Nahlasovanie voľných pracovných miest zamestnávateľmi](#)

10.7 Dokumentácia o kvalite

ŠÚ SR je držiteľom certifikátu, ktorý potvrdzuje, že úrad spĺňa požiadavky medzinárodnej normy ISO 9001:2015 pri organizovaní, získavaní, spracovaní a poskytovaní oficiálnych štatistík podľa platných noriem. Súčasne poskytuje dôkaz o tom, že zavedený systém riadenia kvality vytvára vhodné podmienky na ďalšie zlepšenie kvality služieb poskytovaných používateľom a rozvíja úrad smerom k vyššej efektívnosti.

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

Deklarácia kvality vyjadruje základné predstavy a záväzky predsedu a vrcholového manažmentu ŠÚ SR pre politiku kvality ŠÚ SR, ako aj zvyšovanie efektívnosti a účinnosti integrovaného systému manažérstva ŠÚ SR. Politika kvality vychádza z poslania ŠÚ SR poskytovať kvalitné a objektívne štatistické produkty a služby pri dôslednom dodržaní dôvernosti štatistických údajov s cieľom podporiť zvyšovanie informačného a intelektuálneho kapitálu zákazníkov.

11.2 Hodnotenie kvality

ŠÚ SR tvorí technické projekty popisujúce zber údajov a jeho vyhodnotenie vrátane popisu štatistických kontrol a algoritmov v rámci integrovaného IŠIS. Proces zberu údajov je zabezpečený pracoviskami ŠÚ SR v regiónoch, ktoré v rámci elektronického zberu údajov zabezpečuje pomocou štatistických kontrol a algoritmov samotný proces zberu údajov.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Požiadavka vykonávať konzultácie s užívateľmi štatistických informácií je stanovená v samotnom Zákone o štátnej štatistike. Konzultácie pri príprave štátnych štatistických zisťovaní prebiehajú v rámci prípravy Programu štátnych štatistických zisťovaní. Program štátnych štatistických zisťovaní je všeobecne záväzný právny predpis, ktorý zostavuje Štatistický úrad Slovenskej republiky v súčinnosti s ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi a štátnymi organizáciami. Obsahuje štatistické zisťovania organizované a vykonávané Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi a štátnymi organizáciami. Štatistický úrad Slovenskej republiky vydáva program štátnych štatistických zisťovaní vyhláškou v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Štatistická rada je stálym poradným orgánom predsedu ŠÚSR, ktorej úlohou je pripravovať a predkladať návrhy a odporúčania ku konceptom štatistických zisťovaní, konzultovať PŠŠZ.

V praxi konzultácie s užívateľmi prebiehajú na bilaterálnej báze s cieľom získať informácie o požiadavkách a očakávaniach užívateľov.

12.2 Spokojnosť používateľov

Jedným z hlavných cieľov stanovených v Stratégii rozvoja Štatistického úradu SR do roku 2022 je systematicky zvyšovať hodnotu inštitúcie a jej uznanie na národnej a medzinárodnej úrovni. Plnenie uvedeného cieľa úrad monitoruje aj pomocou ukazovateľov dôveryhodnosť ŠÚ SR a miera využívania poskytovaných informácií verejnosťou. ŠÚ SR uskutočňuje prieskumy dôveryhodnosti prostredníctvom externej nezávislej organizácie jedenkrát za 2 roky, so zámerom zabezpečiť objektivnosť výsledkov z pohľadu verejnosti.

12.3 Úplnosť štatistických informácií

Národná definícia ukazovateľov o voľných a obsadených pracovných miestach, ich členení podľa všetkých sekcií Štatistickej klasifikácie SK NACE Rev.2 (A - S) a veľkosti spravodajských jednotiek (s 1 a viac zamestnancami, s 10 a viac zamestnancami) sa vypracovala na základe odporúčaní

EUROSTAT-u. Sú v súlade s cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 o štvrtročnej štatistike o voľných pracovných miestach v Spoločenstve. Štvrtročné časové rady sú dostupné od 1. Q. 2008.

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

-

13.2 Výberové chyby

Tabuľka č.1 - uvádzajú sa hodnoty variačných koeficientov (KV) za podniky s 1 do 9 zamestnancov vrátane, v členení podľa sekcií Klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev.2. Celkové hodnoty KV sa vo všetkých štvrtrokoch v roku 2021 pohybovali v rozpätí od 10,38 % do 21,03 %. Najvyššie údaje KV boli v niektorých štvrtrokoch v dodávke elektriny, plynu, pary a stud.vzduchu; v informáciách a komunikácii; v dodávke vody; v umení, zábave a rekreácii. Dôvodom je pomerne nízky počet voľných pracovných miest v organizáciách zaradených do uvedených ekonomických činností a vplyv protipandemických opatrení na zabránenie šírenia ochorenia COVID-19.

Tab.č.1 Variačný koeficient VPM v sekciách SK NACE Rev.2 a veľkost. triedy vo štvrtrokoch 2021 (%)

	ekonomická činnosť (SK NACE Rev.2)	Počet zamestnancov	1.Q.2021	2.Q.2021	3.Q.2021	4.Q.2021
	SR	1 - 9	21,03%	10,38%	19,66%	12,42%
A	Poľnohospod., lesníctvo a rybolov	1 - 9	33,67%	22,55%	47,88%	23,94%
B	Ťažba a dobývanie	1 - 9	83,10%	-	-	-
C	Priemyselná výroba	1 - 9	34,03%	28,83%	55,02%	21,90%
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a stud. vzduchu	1 - 9	69,72%	65,71%	85,89%	90,23%
E	Dodávka vody; odvod odp. vôd, odstraň. odpad.	1 - 9	0,00%	96,81%	-	96,89%
F	Stavebníctvo	1 - 9	40,11%	29,07%	42,37%	32,65%
G	Veľkoobchod a maloob.; oprava motor. vozidiel	1 - 9	23,54%	21,45%	52,18%	27,16%
H	Doprava a skladovanie	1 - 9	35,78%	26,64%	44,48%	35,16%
I	Ubytovacie a stravovacie služby	1 - 9	0,00%	20,00%	58,25%	23,72%
J	Informácie a komunikácia	1 - 9	23,72%	55,24%	71,51%	58,26%

K	Finančné a poisťovacie činnosti	1 - 9	0,00%	0,00%	-	0,00%
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	1 - 9	-	0,00%	-	-
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	1 - 9	25,92%	31,91%	56,18%	28,37%
N	Administratívne a podporné služby	1 - 9	3,82%	0,00%	0,00%	0,00%
O	Verej. správa; sociál. zabezp.	1 - 9	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
P	Vzdelávanie	1 - 9	0,00%	0,00%	0,00%	4,69%
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1 - 9	41,67%	0,00%	43,00%	0,00%
R	Umenie, zábava a rekreácia	1 - 9	98,01%	87,58%	97,57%	0,00%
S	Ostatné činnosti	1 - 9	6,68%	4,23%	11,85%	2,00%

Tabuľka č.2 - za podniky s 10 a viac zamestnancami sú vyššie celkové hodnoty variačných koeficientov (od 5,53 % do 10,21 % vo všetkých štvrtrokoch v roku 2021). Je to spôsobené väčšími rozdielmi týchto hodnôt v stratifikovanej vzorke v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Počet podnikov s podstatne vyšším počtom voľných pracovných miest sa zvýšil v porovnaní s inými organizáciami, čím vzrástol tento rozdiel. Vyššie údaje sú v ubytovacích a stravovacích službách; v stavebníctve; v administratívnych a podporných službách; v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove. Dôležitejšie sú veľmi nízke hodnoty KV v ekonomických činnostiach, v ktorých sa tvorí podstatný počet voľných pracovných miest, t. j. v ostatných činnostiach; v zdravotníctve a sociálnej práci; v dodávke vody; v ťažbe a dobývaní.

Tab. č. 2 Variačný koeficient VPM v sekciách SK NACE Rev.2 a veľkostné triedy vo štvrtrokoch 2021 (%)

ekonomická činnosť (SK NACE Rev.2)		Počet zamestnancov	1.Q.2021	2.Q.2021	3.Q.2021	4.Q.2021
A	SR Poľnohospod., lesníctvo a rybolov	10+	6,47%	10,21%	5,53%	9,17%
B	Ťažba a dobývanie	10+	12,43%	78,23%	82,75%	4,68%
C	Priemyselná výroba	10+	10,12%	0,00%	0,00%	0,00%
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a stud. vzduchu	10+	20,69%	40,92%	15,63%	10,57%
E	Dodávka vody; odvod odp. vôd, odstraň. odpad.	10+	5,96%	2,15%	2,91%	0,00%
F	Stavebníctvo	10+	0,00%	4,74%	0,00%	12,90%

G	Veľkoobchod a maloob.; oprava motor. vozidiel	10+	17,70%	17,35%	25,62%	20,61%
H	Doprava a skladovanie	10+	19,65%	19,38%	14,26%	36,40%
I	Ubytovacie a stravovacie služby	10+	61,06%	46,24%	86,46%	72,57%
J	Informácie a komunikácia	10+	44,69%	24,82%	43,42%	30,62%
K	Finančné a poisťovacie činnosti	10+	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	10+	0,00%	0,00%	29,31%	13,72%
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	10+	2,51%	0,00%	8,11%	1,48%
N	Administratívne a podporné služby	10+	55,79%	53,45%	31,18%	78,18%
O	Verej. správa; sociál. zabezp.	10+	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
P	Vzdelávanie	10+	0,00%	0,00%	0,00%	0,09%
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	10+	9,61%	10,20%	0,00%	0,00%
R	Umenie, zábava a rekreácia	10+	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
S	Ostatné činnosti	10+	0,00%	7,30%	4,89%	1,32%

13.3 Nevýberové chyby

Tab. č. 3 - hodnotí sa podiel výberu (%), t. j. počet spravodajských jednotiek v opore výberu k počtu spravodajských jednotiek v cieľovej populácii (REGISTER organizácií) podľa veľkostných tried. Tieto podiely sa pohybovali medzi 7,57 % - 7,73 % pre malé podniky so zamestnancami do 9 (vrátane) a 55,48 % - 55,93 % pre väčšie podniky vo všetkých štvrtrokoch 2021.

Tab.č.3 Podiely výberu podľa veľkostnej triedy vo štvrtrokoch 2021

Ukazovateľ	Počet zamestnancov	1.Q.2021	2.Q.2021	3.Q.2021	4.Q.2021
Počet spravodajských jednotiek v cieľovej populácii (v opore výberu)	1 - 9	263 449	263 105	262 798	254 992
Počet spravodajských jednotiek vo výbere	1 - 9	19 943	20 247	20 264	19 712
Podiel výberu (%)	1 - 9	7,57%	7,70%	7,71%	7,73%
Počet spravodajských jednotiek v cieľovej populácii (v opore výberu)	10+	26 750	27 008	26 942	26 696

Počet spravodajských jednotiek vo výbere	10+	14 840	15 105	15 041	14 865
Podiel výberu (%)	10+	55,48%	55,93%	55,83%	55,68%

Tab. č. 5 a 6 - vyjadruje sa miera návratnosti odpovedí od spravodajských jednotiek podľa sekcií ekonomických činností a podľa veľkostných tried. Lepšia miera návratnosti odpovedí je vo veľkých podnikoch (s 10 a viac zamestnancami). Najvyššie údaje sú v ťažbe a dobývaní; vo verejnej správe, sociálnom zabezpečení; vo vzdelávaní; v dodávke elektriny, plynu, pary a stud. vzduchu; v zdravotníctve a sociálnej pomoci; v umení, zábave a rekreácii; vo finančných a poisťovacích činnosti; v administratívnych a podporných službách; v priemyselnej výrobe. Celková miera návratnosti v podnikoch s 10 a viac zamestnancami je vysoká (od 95,53 % do 96,25 % vo všetkých štvrtrokoch v roku 2021). V malých podnikoch dosahuje od 62,18 % do 66,99 %.

Tab.č.5 Miera návratnosti odpovedí od SJ podľa ekonom. činnosti a veľkostnej triedy vo štvrtrokoch 2021 (%)

ekonomická činnosť (SK NACE Rev.2)		Počet zamestnancov	1.Q.2021	2.Q.2021	3.Q.2021	4.Q.2021
	SR	1 - 9	62,18%	64,94%	66,99%	66,96%
A	Poľnohospod., lesníctvo a rybolov	1 - 9	55,29%	56,89%	59,44%	57,71%
B	Ťažba a dobývanie	1 - 9	73,47%	76,60%	78,26%	76,09%
C	Priemyselná výroba	1 - 9	58,34%	59,83%	63,37%	63,69%
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a stud. vzduchu	1 - 9	93,18%	100,00%	93,48%	91,49%
E	Dodávka vody; odvod odp. vôd, odstraň. odpad.	1 - 9	103,81%	150,48%	132,04%	116,16%
F	Stavebníctvo	1 - 9	44,91%	44,69%	46,42%	47,10%
G	Veľkoobchod a maloob.; oprava motor. vozidiel	1 - 9	60,66%	66,93%	69,17%	68,43%
H	Doprava a skladovanie	1 - 9	58,32%	59,65%	60,90%	59,31%
I	Ubytovacie a stravovacie služby	1 - 9	59,24%	73,86%	77,19%	73,60%
J	Informácie a komunikácia	1 - 9	61,17%	60,68%	62,68%	62,87%
K	Finančné a poisťovacie činnosti	1 - 9	67,34%	70,24%	71,94%	71,37%
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	1 - 9	56,01%	61,96%	64,21%	64,66%
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	1 - 9	50,61%	53,64%	55,18%	56,00%
N	Administratívne a podporné služby	1 - 9	46,04%	49,74%	54,15%	55,67%
O	Verej. správa; sociál. zabezp.	1 - 9	99,78%	99,86%	99,86%	99,86%
P	Vzdelávanie	1 - 9	89,09%	89,06%	90,75%	93,01%

Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1 - 9	73,78%	76,43%	77,89%	77,68%
R	Umenie, zábava a rekreácia	1 - 9	66,47%	69,08%	70,25%	70,28%
S	Ostatné činnosti	1 - 9	70,73%	71,98%	73,13%	73,65%

Tab.č.6 Miera návratnosti odpovedí od SJ podľa ekonom. činnosti a veľkostnej triedy vo štvrtrokoch 2021 (%)

ekonomická činnosť (SK NACE Rev.2)		Počet zamestnancov	1.Q.2021	2.Q.2021	3.Q.2021	4.Q.2021
	SR	10+	95,53%	95,74%	96,25%	96,09%
A	Poľnohospod., lesníctvo a rybolov	10+	89,18%	88,78%	88,60%	89,87%
B	Ťažba a dobývanie	10+	100,00%	100,00%	96,77%	96,77%
C	Priemyselná výroba	10+	92,78%	93,01%	95,16%	93,98%
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a stud. vzduchu	10+	94,64%	91,07%	98,15%	96,30%
E	Dodávka vody; odvod odp. vôd, odstraň. odpad.	10+	90,83%	96,67%	95,83%	96,72%
F	Stavebníctvo	10+	86,38%	87,29%	88,95%	88,98%
G	Veľkoobchod a maloob.; oprava motor. vozidiel	10+	89,79%	90,94%	92,34%	91,58%
H	Doprava a skladovanie	10+	84,74%	84,50%	85,71%	83,13%
I	Ubytovacie a stravovacie služby	10+	79,43%	85,89%	86,43%	85,17%
J	Informácie a komunikácia	10+	94,33%	92,75%	95,94%	95,92%
K	Finančné a poisťovacie činnosti	10+	95,41%	95,70%	96,39%	95,10%
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	10+	81,58%	85,71%	81,33%	83,10%
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	10+	89,79%	89,60%	89,32%	90,45%
N	Administratívne a podporné služby	10+	93,07%	92,81%	93,18%	93,28%
O	Verej. správa; sociál. zabezp.	10+	99,90%	99,90%	99,90%	99,85%
P	Vzdelávanie	10+	99,81%	99,76%	99,78%	99,83%
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	10+	97,45%	98,37%	98,35%	98,36%
R	Umenie, zábava a rekreácia	10+	95,38%	95,96%	96,12%	95,62%
S	Ostatné činnosti	10+	92,31%	91,84%	92,31%	93,45%

14 Včasnosť a dochvilnosť

14.1 Včasnosť

Nevyskytlo sa žiadne časové oneskorenie poskytnutia údajov Eurostatu.

14.2 Dochvilnosť

Tabuľka č.7 - uvádza sa harmonogram prenosu údajov o VPM a OPM na EUROSTAT (70 dní po skončení sledovaného štvrťroka) a uvoľnenie údajov na národnej úrovni vo štvrťrokoch roku 2021 (v priemere 65 dní po skončení sledovaného štvrťroka). Uvedené údaje sa poskytnú Eurostatu v časovom predstihu pred posledným dňom predloženia (deadline) v každom štvrťroku.

[Tab.č.7 Harmonogram prenosu štatistiky o VPM na Eurostat a jej zverejnenia na národ.úrovni](#)

Ukazovateľ	1.Q.2021	2.Q.2021	3.Q.2021	4.Q.2021
Termín prenosu údajov po skončení sledovaného štvrťroka	Q + 70 dní	Q + 70 dní	Q + 70 dní	Q + 70 dní
Skutočný termín prenosu údajov po skončení sledovaného štvrťroka	Q + 65 dní	Q + 65 dní	Q + 64 dní	Q + 67 dní
Časové oneskorenie v dňoch	-5 dní	-5 dní	-6 dní	-3 dní
Zverejnenie údajov na národnej úrovni	Q + 65 dní	Q + 65 dní	Q + 64 dní	Q + 67 dní

15 Porovnatelnosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnatelnosť

Štatistika o VPM a OPM zahŕňa celé územie Slovenskej republiky.

15.2 Porovnatelnosť v čase

Metodika o VPM a OPM bola vytvorená v súlade s programom Eurostatu - PHARE STAT - 2002 s cieľom získať údaje o voľných a obsadených pracovných miestach porovnateľných v rámci európskych krajín. Do konca roka 2007 bol dátumom zberu týchto údajov posledný deň sledovaného štvrťroka. Od 1. štvrťroka 2008 sú tieto údaje priemerom posledných dní každého mesiaca v sledovanom štvrťroku. Porovnatelnosť týchto údajov pred a po roku 2008 nie je možná. Súčasné časové rady sa preto sledujú od roku 2008.

15.3 Prierezová koherentnosť

-

15.4 Vnútoraná koherentnosť

-

16 Náklady a záťaž respondentov

-

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

-

17.2 Revízia údajov v praxi

ŠÚ SR nerobí žiadnu revíziu štatistických údajov o VPM a OPM.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Údaje o VPM a OPM sa získavajú:

- zo štvrťročného vyčerpávajúceho zisťovania o práci v odvetviach peňažníctva, poisťovníctva, nebankových finančných inštitúcií a všetkých nepodnikateľských organizácií bez ohľadu na počet zamestnancov ako aj z výberového zisťovania v podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac, zapísaných do obchodného registra; aj v podnikoch s počtom zamestnancov nižším ako 20 dosahujúcich ročnú produkciu 5 mil. EUR a viac;
- zo štvrťročného výberového zisťovania v podnikoch s počtom zamestnancov do 19 vrátane, dosahujúcich ročnú produkciu do 5 mil. EUR;
- z administratívneho zdroja ÚPSVaR - samostatne zárobkovo činné osoby s aspoň jedným zamestnancom.

18.2 Periodicita zberu údajov

Štvrťročne.

18.3 Zber údajov

Zisťovanie údajov o VPM a OPM vykonávajú 2 organizácie:

1.) **Štatistický úrad SR** (elektronicky) :

- v piatich štatistických formulároch - v „module 5“
 - Práca 2-04 (výkaz o práci)
 - Prod 3-04 (výkaz produkčných odvetví)
 - Pen 3-04 (výkaz v peňažníctve)
 - Pin 3-04 (výkaz nebankových finančných inštitúcií)
 - Poi 3-04 (výkaz v poisťovníctve)
- v štatistickom formulári - v „module 143“
 - Prod 13-04 (výkaz malej organizácie)

2.) **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR** (elektronicky, telefonicky, osobne):

- údaje o voľných pracovných miestach samostatne zárobkovo činných osôb so zamestnancami.

Tab.č.8 Počet organizácií vo výbere v štvrťrokoch 2021

Organizácie	1.Q.2021	2.Q.2021	3.Q.2021	4.Q.2021
Veľké podniky	18 482	18 439	18 515	18 406
Malé podniky	15 663	15 596	15 564	15 224

Samostatne zárobkovo činné osoby	638	1 317	1 226	947
Spolu	34 783	35 352	35 305	34 577

18.4 Validácia údajov

Validácia štatistických údajov sa realizuje na úrovni zberu, spracovania a šírenia týchto údajov. V procese zberu údajov sa realizujú automaticky **formálne** kontroly a **neformálne** kontroly, ktorých účelom je kontrola komplexnosti a vzťahov medzi premennými. Z pohľadu závažnosti chýb sa rozlišujú **informatívne** chyby (poskytujú dodatočné informácie napr. o prípadných prekročeníach stanovených hraníc, o čiastkovej ne-odpovedi) a **závažné** chyby (poukazujú na konkrétne chyby, ktoré musia byť opravené alebo odôvodnené spravodajskou jednotkou).

18.5 Spôsob spracovania údajov

Chýbajúce formuláre v sledovanom štvrťroku od aktívnych spravodajských jednotiek (SJ), ktoré poskytli údaje v predchádzajúcom období, sa imputovali použitím metódy „hot-deck“ za donor v sledovanom období. Donor je **aktívna** spravodajská jednotka, ktorá elektronicky doručila správne vyplnený formulár a súčasne doručené údaje neboli v procese kontroly a korekcií označené ako nekvalitné ani ako extrémne. Výber porovnateľných jednotiek do vzorky sa uskutoční na základe troch spoločných charakteristík:

- rovnaký dvojmiestny kód ekonomickej činnosti v SK NACE Rev.2,
- rovnaký kód číselníka „Kategória organizácií podľa počtu zamestnancov“,
- ukazovateľ „Pridaná hodnota“ s dodržaním rovnakého objemu produkcie a medzis potreby u donora a akceptora (prípustný interval odchýlky je 10 %).

V spracovaní príslušného štvrťroku je spravodajská jednotka použitá ako donor maximálne 3 krát. Pomer počtu aktívnych spravodajských jednotiek vo vzorke k odhadovanému počtu aktívnych spravodajských jednotiek v danej strate vzorky je váha spravodajskej jednotky. Dovočet sa vykoná pre násobenie váh a priemerných hodnôt ukazovateľov v danej strate vo výberovej vzorke. Dovočet v malých podnikoch vykonáva na úroveň spravodajských jednotiek metódou „cold deck“. Ide o pre násobenie ukazovateľov v minulom roku koeficientami zmeny v jednotlivých stratách.

18.6 Úprava údajov

Časové rady s údajmi o VPM a OPM sa sezónne upravujú použitím štatistickej metódy TRAMO-SEATS v softvéri JDemetra+ 2.0.0, od 1. štvrťroku 2019 vo verzii JDemetra+ 2.2.2.

19 Poznámka

Vláda SR od polovice marca 2020 postupne zaviedla prísne opatrenie na zabránenie šírenia nákazy COVID-19. V niekoľkých ekonomických činnostiach v dôsledku dočasného povinného zatvárania podnikov klesol dopyt po pracovnej sile, čo bolo viditeľné aj na poklese počtu voľných pracovných miest v roku 2021.